

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 191
van **HANNES ANAF**
datum: 26 november 2019

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Premetro Antwerpen - Communicatieproblemen

In de vroege ochtend van zaterdag 12 oktober 2019 werd in Antwerpen een controleur van De Lijn aangevallen in het metrostation Diamant door een agressieve jongeman. De man sloeg verschillende keren met een metalen staaf op het achterhoofd van het slachtoffer.

De controleur in kwestie heeft verschillende keren getracht om hulp op te roepen via zijn radiotoestel. Zijn collega's konden amper zijn oproep ontcijferen door de slechte verbinding van de radiocommunicatie in de ondergrondse metrostations. Ze hoorden voornamelijk geruis. Gelukkig was de controlekamer bemand en kon men aan de hand van de camerabeelden de controleurs ter hulp sturen en de dader vatten.

Antwerps gemeenteraadslid Hicham El Mzairh, die tevens instructeur is bij De Lijn, is gesprekken aangegaan met controleurs, metrotoezichers, tramchauffeurs en politiemensen. Nu blijkt dat de problemen in verband met radiocommunicatie in de metrokokers en stations tussen het veiligheidspersoneel van De Lijn enerzijds en tussen De Lijn en de politiediensten anderzijds een oud zeer zijn.

Sinds de moord op Guido De Moor in Antwerpen in 2006 werd beloofd om de communicatie tussen de politiediensten en De Lijn te optimaliseren. Maar als de radiocommunicatie door technische beperkingen niet werkt in de ondergrondse infrastructuur van De Lijn, dan rijzen daar toch vragen bij. Wat als men geconfronteerd worden met een terreuraanslag? Hoe gaat men de communicatie verzekeren tijdens interventies of rampenplannen?

Deze gebrekkige communicatie creëert een serieus veiligheidsrisico. Niet alleen voor de duizenden pendelaars die in Antwerpen dagelijks gebruikmaken van de kokers, maar ook voor het personeel van De Lijn en de ordediensten dat ondergronds wordt ingezet.

1. Is dit probleem, van de zeer gebrekkige communicatie ondergronds in Antwerpen, de minister bekend?
2. Doen deze communicatieproblemen zich ook nog op andere plaatsen in Vlaanderen voor?
3. We stelden deze vraag eerst in de Antwerpse gemeenteraadscommissie. Uit het antwoord blijkt dat De Lijn in Antwerpen géén gebruik maakt van het ASTRID radiocommunicatiesysteem. Zowel de Brusselse MIVB als de Antwerpse lokale politie gebruiken dit systeem wél. Burgemeester Bart De Wever stelt dat de politie dan ook

geen enkel probleem heeft om onderling ondergronds te communiceren. Het is enkel wanneer de ordediensten in contact moeten treden met het personeel van De Lijn, dat de problemen zich voordoen.

Overweegt de minister een overstap naar dit systeem van communicatie?

Zo ja, wat is daarvoor de timing?

Zo neen, waarom niet?

4. Worden er nog andere stappen ondernomen om deze problemen op korte termijn, in afwachting van een structurele oplossing, te beperken?

ANTWOORD

op vraag nr. 191 van 26 november 2019

van **HANNES ANAF**

1. De Lijn is bekend met de moeilijkheid die de huidige ondergrondse communicatiemogelijkheden met zich meebrengt. Daarom is er een project 'Digitale radio' lopende met als doelstelling de vervanging van de analoge radio door een digitale radio en verbetering van de dekkingsgraad. Er wordt in januari 2020 gestart met de uitrol in Antwerpen, inclusief de premetrostations. Vanaf oktober 2020 zal de radiocommunicatie van de lijncontroleurs, inclusief de dekking op de tussenliggende niveaus, volledig digitaal zijn.
2. Er zijn momenteel een aantal plaatsen in Vlaanderen waar een gebrekkige radio-ontvangst is. Het project 'Digitale radio' zal ook deze dekkingsgraad verbeteren door een vervanging van de apparatuur in de 38 bestaande masten en het voorzien van 15 bijkomende zendsites (uitrol per provincie, lopende van 2020-2023).
3. De Lijn heeft in 2012 uitgebreid onderzocht via welke piste zij de radiocommunicatie best konden verbeteren. Naast een verdere investering in analoge radiocommunicatie door extra zendmasten (omdat deze ook gebruikt kunnen worden bij een omschakeling naar digitale radio) werd er tot twee pistes voor een verbeterde radiocommunicatie van lijncontroleurs geconcludeerd:
 - Ofwel overstappen naar GSM-technologie, maar dit heeft als nadeel dat bij calamiteit het netwerk niet beschikbaar zou kunnen zijn.
 - Ofwel investering in digitale radio: bij voorkeur ASTRID omwille van interoperabiliteit met publieke veiligheidsdiensten. Een absolute randvoorwaarde hierbij is dat De Lijn beschouwd wordt als publieke veiligheidsactor en dus bij calamiteiten dezelfde prioriteit qua bandbreedte krijgt toegekend. Dit laatste is niet het geval.

Aangezien De Lijn nog steeds niet wordt beschouwd als een publieke veiligheidsactor, zou De Lijn bij een calamiteit vrijwel onmiddellijk opzij worden gezet in het ASTRID-systeem. Dit zou dan betekenen dat de communicatie dan juist een probleem wordt net op het moment dat het nodig is. Daarom heeft De Lijn zich toegespitst op een verbetering van hun eigen radiocommunicatiesysteem (project 'Digitale radio').

4. De structurele oplossing via het project 'Digitale radio' zal voor de dekkingsgraad in de premetrostations te Antwerpen in de loop van 2020 een oplossing bieden. De uitrol voor alle bussen en trams zal in zijn volledigheid opgeleverd worden eind 2023. Daarom wordt momenteel gewerkt naar een systeem waarbij chauffeurs gebruik kunnen maken van GSM om dispatching te bereiken.